

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Sardicensi Consilio. Cap. XVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

pendiariam fidei formulam, ista vberius diffusiusque explanare coacti sumus, nō vt inani & arroganti contentione di gladiaremur, sed vt omnem suspicionem de nostro iudicio & opinione animis hominum, qui nos penitus ignorant, in iectam, tanquam alienam à nobis remoueremus: quinetiam vt omnes, qui versus occidentem habitant, non solum impudentes eorum calumnias, qui contrariam opinionem tumentur, verum etiam ecclesiasticam & Christianam episcoporum orientem incolentium doctrinam, ex sacris diuinitusque inspiratis scripturis, quas ipsi peruersè interpretantur, ratione facili & minimè contorta confirmatam pro certo intelligant. Ista episcopi qui partes versus occidentem accolebant, tum quod linguæ Græcæ ignari erant, tum quod ea propter eandem causam non intelligebant, neutiquā recipere, sed fidem in concilio Nicæno stabilitam satis esse, nihilq; vterius curiosè vestigandum dixerunt.

De Sardicensi Consilio.

C. A. P. XVI.

CVM Imperator denuò scripsisset, vt Paulo & Athanasio sua ipsorum loca ac sedes restituerentur, nihilque proficeret (intestina namq; seditio multitudinem sine intermissione implicatam tenuit) Paulus & Athanasius aliud concilium cogi postulant: vt cum de eorum rebus, tum de fide in concilio generali cognosceretur: docentq; se abdicatos fuisse, quo ipsa penitus labefactaretur fides. Edicitur ergo concilium generale, vt omnes Sardicam cōmeent (est autem hæc ciuitas Illyrij) idq; de sententia duorū Imperatorum, alterius per literas illud flagitantis, alterius qui in oriente regnabat alacri & parato animo eisdem obtemperantis. Vndecimo anno post mortem patris duorum Augustorum, Ruffino & Eusebio Cofs. Concilium Sardicense coactu est. Episcopi circiter trecenti, qui versus occidentem habitabant, vt ait Athanasius, eo conueniunt. Ex episcopis autem, qui orientem incolebāt, vt Sabinus narrat, solum septuaginta sex (in quorum numero fuit Ischyras Mareotis episcopus, quem illi qui Athanasium abdicabant ad episcopatū illius loci delegerant) Sardicam aduentant.

SOCRATIS HISTORIAE

Nam alii corporis infirmitatem causantur: alij de temporis praestituti queruntur angustia, culpamque illius rei in Iulium Episcopum Romanum conferunt, cum tamen ex eo tempore quo tum concilium aeditum fuerat, tum Athanasius concilium expectans Romae commoratus erat, annus & sex menses iam praeteriissent. Postquam igitur Sardicae conuenerant episcopi orientis, in conspectum episcoporum occidentem incolentium venire noluerunt: dixeruntque se non alia conditione in colloquium cum illis venturos, nisi Athanasium & Paulum e conuentu expellerent. Verum ubi Protogenes Sardicensis episcopus, & Osius episcopus Cordubae (est haec quidem ut supra dixi, ciuitas Hispaniae) minimè ferebant, ut Paulus & Athanasius abessent, episcopi orientales confestim decedunt: cumque ventum esset ad urbem Philippi, quae est in Thracia, priuatum inter ipsos concilium constituere: de caetero aperte verbum Consubstantiale anathemate damnare: opinionem quod filius patri dissimilis esset, per literas scriptas ubique disseminare ceperunt. Episcopi autem Sardicae coacti, primum istos indicta & deserta causa condemnare: Deinde Athanasii accusatores dignitatis gradu dimouere: tum fidei Nicenae decisionem constabilire, opinionemque, quod filius esset patri dissimilis, prorsus explodere. Postremo verbum Consubstantiale multo notius & illustrius efficere. Nam literas scribunt illi quoque de ea re, & passim ad omnes mittunt.

Quare utrique se recte fecisse arbitrati sunt, episcopi orientis, propterea quod occidentis episcopi eos recepissent, qui ab illis erant abdicati: occidentis autem episcopi, tum quia illi, qui eos abdicauerant ante causae cognitionem abscesserant, tum quia ipsi fidem Nicenam tenebant, illi verò euertere non dubitarant. Sedes igitur Paulo & Athanasio reddunt: itemque Marcello episcopo Ancyrae urbis paruae Galatiae: qui quidem iam pridem, uti in primo libro commemorauimus, abdicatus fuerat, tum autem sententiam contra se ante pronuntiatam pro viribus impugnare laborauit, docuitque sermonis & loquendi modum, quo liber scriptus erat, non intellectum esse, & propterea se in suspicionem opinionis Pauli Samosatani vocatum. Sed tamen illud à nobis minimè ignorari debet, Marcelli librum ab Eusebio

Eusebio

sebio Pamphilo, qui contra illum differebat tribus libris quos contra Marcellum inscripsit refutatum esse: verbaque ipsius Marcelli ab eo citata: quæ quidem & oppugnare contendit, & docet Marcellum non aliter quàm Sabellium Afrum, & Paulum Samosatenum, Dominum Iesum, solum hominem induxisse.

Pro Eusebio Pamphili Apologia.

CAP. XVII.

Quoniam autem nonnulli ipsum Eusebium Pamphilum in libris, quos edidit, tanquam Arii errori fauentem, contumeliis vexare aggressi sunt, non incommodum arbitror pauca de illo disserere. Primum enim concilio Nicæno de Consubstantiali, decidenti, & interfuit, & assensus est. In tertio verò libro quem de vita Constantini conscripsit, ista de illo concilio his ferè verbis ipse commemorat: Imperator omnes ad concordiam eatenus reducere contendit, quoad eos in omnibus rebus, quæ in quæstionem aliquando venissent, tum conspirantes animis, tum opinionibus consentientes reddidisset, ita vt concors fides inter eos vigeret. Quod si igitur Eusebius, dum concilii Nicæni coacti mentionem facit, omnia quæ in controuersiam venerant soluta esse dicat, omnesque in eadem sententia & opinione fuisse, quid est cur quidam illum in Arii hæresin propendisse existiment. Quinetiam Ariani ipsi falluntur opinione, dum eum cum ipsis sentire arbitrantur. At dixerit quispiam, illum in libris suis partibus Arii propterea videre fauere, quod percrebrò in eisdem hoc modo loquatur, Per Christum. Cui respondemus, quòd hoc loquendi modo, alijsq; item nonnullis, qui œconomiam humanitatis seruatoris nostri exprimunt, sæpenumero tum alij scriptores ecclesiastici vsi sunt, tum Apostolus ipse, qui nunquam peruersæ cuiusquam opinionis magister existimatus est, ante istos oēs eadè verba vsurpauit. Porro aut quæ fuerit Eusebij sententia opinioq; cù Arius filiù creaturam, tanquàm vnã ex aliarum creaturarum numero esse diceret, hoc loco accipito: qui in primo libro cõtra Marcellũ sic loquitur. Vnigenitus Dei fili⁹ solus ille, & nõ alius & prædicatur, & est.